

Barn- och ungdoms- psykiatrins samverkan med Kalix kommuns socialtjänst och skola

Kalix kommun
Mars 2020

*Anders Törnqvist
Michaela Nilsson
Robert Bergman*

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	4
Iakttagelser och bedömningar	6
Övergripande struktur och mål för samverkan mellan Region Norrbotten och Kalix kommun	6
Samverkan på individnivå	9
Målgrupp för samverkan	10
Uppföljning och utvärdering av samverkan	11
Revisionell bedömning	13
Bedömningar utifrån kontrollmål	14

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kalix kommun genomfört en granskning av samverkan mellan Region Norrbottens barn- och ungdomspsykiatri och kommunens socialtjänst och skola gällande barn och unga med psykiska ohälsa.

Granskningen syftar till att bedöma om samverkan mellan Region Norrbottens barn och ungdomspsykiatri och Kalix kommuns socialtjänst och skola bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, och med tillräcklig intern kontroll. Revisionsobjekt i granskningen är socialnämnden och utbildningsnämnden.

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att samverkan mellan parterna socialtjänst, skola och barn- och ungdomspsykiatri *i allt väsentligt* bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området bedöms vara *inte helt* tillräcklig.

Bedömningen baseras på följande revisionsfrågor:

Kontrollmål 1 - Det finns en tydlig övergripande samverkan mellan Region Norrbotten och kommunens socialtjänst/IFO samt skolan. Denna samverkan är organiserad och har en tydlig skriftlig struktur. Denna samverkan har också regelbundna forum där samverkan finns med för diskussion.

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

Kontrollmål 2 - Det finns tydliga målsättningar utarbetade gemensamt för huvudmännen samt för respektive huvudman avseende samverkan. Dessa målsättningar är beslutade av aktuell politisk nämnd inom region och berörd kommun.

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Kontrollmål 3 - Det finns en tydlig samverkan på individnivå. Denna samverkan har tydliga skriftliga strukturer och är känd hos dem som arbetar med målgruppen.

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

Kontrollmål 4 - Det finns en samstämmighet mellan huvudmännen för vilka, barn och ungdomar, samverkan skall ske.

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

Kontrollmål 5 - Det finns en uppföljning av hur verksamheten bedrivs utifrån målsättningar och budget. Det finns en tillräcklig intern kontroll av denna verksamhet.

Kontrollmålet bedöms som ej uppfyllt.

Kontrollmål 6 - Det finns en uppföljning avseende effekter och resultat av genomförda individinsatser.

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Kontrollmål 7 - Samverkan utvärderas och det redovisas vilka former för verksamhetsutveckling som finns gemensamt för huvudmännen.

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser lämnas följande rekommendationer till socialnämnden och utbildningsnämnden:

- Att utarbeta lokala mål för samverkan kring barn och unga, samt tydliggöra hur dessa ska genomföras. Överenskommelser för samverkan, samt övergripande målsättningar bör beaktas i detta arbete.
- att det inom såväl socialtjänsten som skolan säkerställs att personalen har kännedom om innehållet i den aktuella överenskommelsen för samverkan kring barn och unga som finns antagen (Norrbus).
- att nämnderna säkerställer att uppföljning och utvärdering av samverkan kring barn och unga sker i tillräcklig omfattning, med fokus på att verifiera att önskade effekter och resultat uppnås.
- att nämnderna, vid identifierade brister, vidtar åtgärder i syfte att ge förutsättningar för en god samverkan kring barn och unga.

Inledning

Bakgrund

Granskningen har framkommit från revisorernas risk och väsentlighetsbedömning och avsikten har varit att genomföra den som en samverkansgranskning mellan Region Norrbotten och flertalet norrbottenskommuner.

Barn och ungdomar är en prioriterad grupp i samhället. När de t ex drabbas av sociala problem eller psykisk ohälsa eller sjukdom är adekvata insatser viktiga. Adekvata insatser från samhällets sida i dessa situationer, och när även föräldraskapet sviktar, kan bespara de unga och deras familjer mycket lidande och prövningar men även bidra till att långa vårdtider med omfattande vårdkostnader hålls tillbaka.

En god samverkan mellan huvudmännen är i dessa fall av stor betydelse för den unge och dennes familj när det gäller att upptäcka signaler om problem, liksom för möjligheterna att sätta in stödåtgärder eller tillgodose olika vårdbehov. Signaler finns om att de ungas och deras familjers problem blir alltmer komplexa och därmed svårare att utreda och behandla. Mot den bakgrunden är det oroväckande med de uppgifter som finns i länet om att samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och kommunens socialtjänst/individ och familjeomsorg (IFO) samt skolan inte fungerar tillfredsställande.

För att stärka skyddet för barn i utsatta situationer gjordes vissa lagändringar år 2003. Enligt lydelsen i socialtjänstlagen (kap 5 § 1a) har socialnämnden en skyldighet och förstahandsansvar för att samverkan kommer till stånd i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa. En motsvarande skyldighet för andra parter att delta i samverkan, som initieras av socialtjänsten, har bland annat införts i hälso- och sjukvårdslagen och skollagen.

När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten och skolan ska regionen tillsammans med kommunen upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om regionen eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål. Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Syfte

Granskningen syftar till att bedöma om samverkan mellan huvudmännen när det gäller den aktuella målgruppen bedrivs och styrs på ett tillfredsställande sätt. Revisionsfrågan som ska besvaras är om samverkan mellan Region Norrbottens barn- och ungdomspsykiatri samt Kalix kommuns socialtjänst och skola bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig kontroll.

Revisionskriterier

- Kommunallagen 6:6
- Kommuninterna styrdokument som rör granskningsområdet
- Internkontrollplaner

- Verksamhetsplaner
- Socialtjänstlagen
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- I övrigt se kontrollmålen

Revisionsfrågor

Följande revisionsfrågor har varit styrande för granskningen:

- Det finns en tydlig övergripande samverkan mellan Region Norrbotten och kommunens socialtjänst/IFO samt skolan. Denna samverkan är organiserad och har en tydlig skriftlig struktur. Denna samverkan har också regelbundna forum där samverkan finns med för diskussion.
- Det finns tydliga målsättningar upparbetade gemensamt för huvudmännen samt för respektive huvudman avseende samverkan. Dessa målsättningar är beslutade av aktuell politisk nämnd inom region och berörd kommun.
- Det finns en tydlig samverkan på individnivå. Denna samverkan har tydliga skriftliga strukturer och är känd hos dem som arbetar med målgruppen.
- Det finns en samstämmighet mellan huvudmännen för vilka barn och ungdomar samverkan skall ske.
- Det finns en uppföljning av hur verksamheten bedrivs utifrån målsättningar och budget. Det finns en tillräcklig intern kontroll av denna verksamhet.
- Det finns en uppföljning avseende effekter och resultat av genomförda individinsatser.
- Samverkan utvärderas och det redovisas vilka former för verksamhetsutveckling som finns gemensamt för huvudmännen.

Avgränsning och metod

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2019. I övrigt se syfte och kontrollområden. Granskningen har genomförts genom analys av för granskningen relevant dokumentation såsom styrdokument, protokoll och beslut, samt intervjuer med företrädare för berörda verksamheter inom regionen och kommunen.

Totalt har fyra intervjuer genomförts med följande:

- Områdeschef individ- och familjeomsorgen
- Enhetschef för barn och unga individ- och familjeomsorgen
- Skolchef
- Rektor

Revisionsrapporten har sakgranskats av de intervjuade.

Iakttagelser och bedömningar

Övergripande struktur och mål för samverkan mellan Region Norrbotten och Kalix kommun

I avsnittet redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende följande kontrollmål:

Kontrollmål 1: Det finns en tydlig övergripande samverkan mellan Region Norrbotten och kommunens socialtjänst/IFO samt skolan. Denna samverkan är organiserad och har en tydlig skriftlig struktur. Denna samverkan har också regelbundna forum där samverkan finns med för diskussion.

Kontrollmål 2: Det finns tydliga målsättningar utarbetade gemensamt för huvudmännen samt för respektive huvudman avseende samverkan. Dessa målsättningar är beslutade av aktuell politisk nämnd inom region och berörd kommun.

Iakttagelser

Struktur för samverkan

Granskningen visar att en allmän överenskommelse för samverkan inom området psykisk ohälsa har träffats mellan Region Norrbotten och Norrbottens kommuner. Överenskommelsen gäller fr.o.m. 2020-01-01 och ersätter tidigare överenskommelser från 2012-2014¹ och omfattar följande samverkansområden som rör barn och unga:

- Barn- och unga med sammansatt psykisk/psykiatrisk och social problematik – Norrbus

Samverkan mellan Region Norrbotten och kommunens socialtjänst och skola kring barn och unga sker främst inom ramen för *Överenskommelse om samverkan kring barn och unga mellan landstinget och kommunerna i Norrbotten 2013* (Norrbus). Norrbus är en överenskommelse (reviderad 2013) med gemensamma riktlinjer för samverkan kring barn och unga mellan regionens (dåvarande Norrbottens läns landsting) specialiserade verksamheter och Norrbottens kommuners (dåvarande kommunförbundet Norrbotten) socialtjänst och förskola/skola.

Norrbusöverenskommelsen beskriver översiktligt ansvarsfördelning för Region Norrbotten respektive kommunerna. Gemensamt för parterna är att den aktör som anser att ett behov om gemensamma insatser föreligger även ansvarar för att kalla till ett nätverksmöte mellan aktörerna. Syftet med samverkan inom ramen för Norrbusöverenskommelsen är att erbjuda stöd till barn och unga (d v s på individnivå) med omfattande och komplexa stödbehov, och som kräver stöd från flera aktörer. Det är därmed ärendets art och den enskildes behov som styr strukturen för samverkan.

Parterna ansvarar för att följa gällande lagstiftning för området samt utreda, bedöma, planera och följa upp ärenden som beslutas inom ramen för samarbetet. Insatser sker gemensamt via familjecentraler, ungdomsmottagningar samt i kombination av samtida

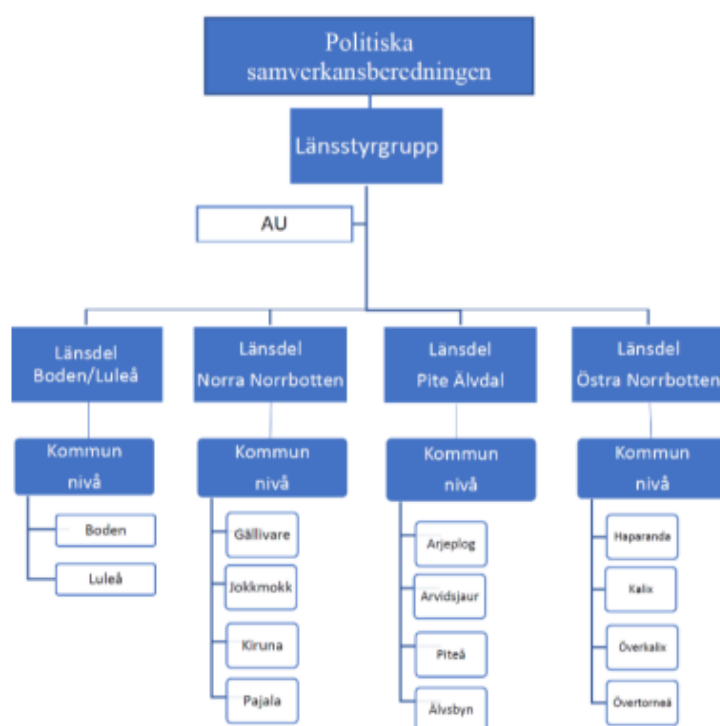
¹ Stöd till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (2012), Samarbete inom området psykisk hälsa mellan kommuner och landsting i Norrbottens län (2013), Samarbete inom missbruk och beroendevården mellan landsting och kommuner i Norrbottens län (2014).

insatser från huvudmännen. Kommunens ansvarsområde innefattar bland annat följande:

- Samordning av stödjande insatser för en meningsfull och fungerande vardag.
- Tillhandahålla elevhälsa.
- Utredning av elever för beslut om mottagande i särskola, vilket innefattar en social, psykologisk, medicinsk och pedagogisk bedömning.
- Pedagogisk utredning av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi.

Regionen ansvarar vidare för att utreda, diagnostisera, behandla, vårda, habilitera och rehabilitera patienter med psykisk funktionsnedsättning som kräver specialistkompetens. Vid misstanke om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning omfattar ansvaret även fördjupad utredning och om behandling på specialistnivå ska inledas. Det är kommunens elevhälsa som remitterar ärenden om utredning till Regionens barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Samverkan kring målgruppen sker både på politisk- och tjänstepersonsnivå mellan Region Norrbotten och Norrbottens 14 kommuner. Den övergripande strukturen för samverkan sker på läns-, länsdels- och kommunnivå och beskrivs i bilden nedan.

Den *politiska samverkansberedningen* behandlar samverkansfrågor inom hälsa, vård, omsorg och skola i länet. Samverkansberedningen fungerar som en politisk plattform för frågor som rör samtliga av länets medborgare, inte enbart frågor gällande målgruppen barn och unga.

Kopplad till den politiska samverkansberedningen finns en länsstyrgrupp, som har till uppgift att ta initiativ och bereda frågor till den politiska samverkansberedningen. Länsstyrgruppen ansvarar för att verka för att samverkansarbetet prioriteras och samordnas, att efterfråga uppföljning och utvärdering samt att ta initiativ till att upprätta och revidera styrdokument i form av riktlinjer, rutiner och metodutveckling av

övergripande art. Länsstyrgruppen består av ledande tjänstepersoner från regionen och kommunernas socialtjänst och skolverksamhet. I Kalix kommun medverkar socialchef samt skolchef, och gruppen träffas en gång per termin.

Samverkan på länsdelsnivå sker i fem geografiska områden. Luleå/Boden, Östra Norrbotten, Malmfältskommunerna (Gällivare, Jokkmokk och Pajala), Pite älvadal, samt Kiruna kommun. (Dock ingår Kiruna i länsdel Norra Norrbotten, varför det inom strukturen finns totalt fyra länsdelar). Enligt uppgift från intervju fungerar länsdelsgruppen som ett forum för utvecklingsfrågor/mer detaljerade frågor gällande samverkan. Länsdelsgruppen sammanträder en gång per termin. Länsdelsgrupperna leds av närsjukvårdschef och består av representant för förvaltningschef för socialtjänst samt barn och utbildning samt verksamhetschef BUP/barnmedicin/barnhabilitering. Av intervjuuppgifter framgår att områdeschef IFO, skolchef samt verksamhetschef BUP deltar i länsdelsgruppen. Även annan personal från respektive verksamhet kan medverka vid dessa träffar. Vanligtvis kallar BUP eller skolan till dessa möten.

På kommunnivå finns en lokal samverkansgrupp bestående av socialchef samt skolchef eller representant för dessa, samt företrädare från respektive verksamhet. Samverkansgruppen behandlar frågor som rör barn och unga, bland annat frågor kring norrbusöverenskommelsen, andra riktlinjer, följer upp avvikelser samt behandlar utvecklingsfrågor för samverkan. Diskussion kring genomförd utvärdering av Norrbusöverenskommelsen uppges även ha diskuterats inom samverkansgruppen. Av uppgifter från intervjuer framkommer att närvaro och medverkan vid dessa träffar är god. Vidare ingår elevhälsans medicinskt ansvarig (MLA) i en regional arbetsgrupp som leds av kommunförbundet och regionen. Syftet är att identifiera behov av utbildning samt främjande och förebyggande program för skolan.

Mål för samverkan

Inom ramen för den gemensamma överenskommelsen *Norrbus* finns följande målsättning:

- Målet för arbetet kring barn och unga i Norrbottens län är att alla barn och unga har ett sådant stöd att de i möjligaste mån kan fostras, bo och leva i sin familj och vara kvar i sin grupp/klass som de tillhör.

På lokal nivå uttrycks i socialnämndens verksamhetsplan för 2019 mål om att "*Att öka möjligheten att bo kvar hemma*". Målet omfattar både målgruppen barn och unga, samt äldre. Vidare framgår att det inom området Stöd och omsorg ska genomföras aktiviteter för psykisk hälsa i form av överenskommelser lokalt, samt aktiviteter för samverkan med externa aktörer, bland annat Region Norrbotten.

I elevhälsans medicinska insats (EMI) patientsäkerhetsarbete finns för 2019 målet "*förbättra extern och intern samverkan mellan region, socialförvaltning och skola gällande elever med tidiga tecken på neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och psykisk ohälsa*".

Någon ytterligare information kring mätbarhet, eller hur målet/aktiviteterna ska genomföras eller kopplas till det övergripande målet inom *Norrbus* framgår inte från de lokala styrdokumentet.

Bedömning

*Kontrollmål 1 bedöms som **uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att den finns en övergripande struktur för samverkan som tydliggör ansvarsfördelningen mellan aktörerna. Det bedöms även finnas forum för diskussion kring samverkan både på politisk- och tjänstepersonsnivå, där Kalix kommuns socialtjänst och skola medverkar regelbundet.

*Kontrollmål 2 bedöms som **delvis uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att det inom ramen för Norrbus finns en gemensam målsättning för aktörerna. Vidare konstaterar vi att det inom socialtjänsten finns en uttalad målsättning som till viss del rör samverkan, dock bedöms det svårt att se hur dessa ska genomföras eller mätas. Vår granskning kan inte styrka att det finns lokala målsättningar för samverkan inom skolan. Bedömningen baseras även på att vi inte kan styrka att det sker någon uppföljning eller utvärdering avseende om samverkan sker i enlighet med den övergripande målsättningen inom Norrbusöverenskommelsen.

Samverkan på individnivå

Kontrollmål 3: Det finns en tydlig samverkan på individnivå. Denna samverkan har tydliga skriftliga strukturer och är känd hos dem som arbetar inom BUP-IFO och skolan.

lakttagelser

Vår granskning visar att samverkan på individnivå kring barnet/den unge sker inom ramen för Norrbus. Syftet med samverkan är att erbjuda stöd till barn och unga med omfattande och komplexa stödbehov som kräver insatser från flera aktörer. Det är därmed ärendets art och den enskildes behov som styr strukturen för samverkan. Enligt överenskommelsen ska samverkan på individnivå utgå från huvudprincipen att den som berörs samtycker och är delaktig så långt det är möjligt.

Det framgår från dokumentanalys, samt från intervjuuppgifter att den tjänsteperson som anser att det föreligger ett behov av samverkan för barnet/den unge ska kalla till ett nätverksmöte. För ändamålet finns samverkansrutiner upprättade, s. k. *Gröna kortet*. Gröna kortet omfattar dokumenterade riktlinjer för att initiera och genomföra samverkan mellan aktörerna, vilket tydligt framgår i sex olika steg, bland annat ska en samordnad individuell plan (SIP) upprättas om insatser krävs från flera aktörer. Av intervjuer uppges Gröna kortet vara känt både inom Kalix kommuns socialtjänst och skola, samt finnas tillgängliga för personalen.

Av hälso- och sjukvårdslagen kap 16 § 4 framgår att region och kommun tillsammans ska upprätta en samordnad individuell plan (SIP) när den enskilde har behov av insatser från hälso- och sjukvård och socialtjänsten. Upprättandet av SIP ska innehålla följande punkter:

- Respektive aktör beslutar om bedömning, utredning och/eller insats utifrån sitt kompetensområde.
- Det ska i planen tydligt framgå ansvarsfördelning gällande olika insatser.
- Det ska tydligt framgå omfattningen av insatsen.
- Planen ska innehålla planering för uppföljning.

I samband med revideringen av Norrbus 2013 har det genomförts utbildningsinsatser för chefer och medarbetare inom kommunen. Dock uppges personalomsättningen, främst inom socialtjänsten ha varit hög, varför kännedom kring Norrbusöverenskommelsens innehåll idag kan variera. Vid intervjuer uttrycks ett behov av att aktualisera innehållet gällande Norrbusöverenskommelsen bland personalen.

Vid intervjuer ges en sammanhållen bild om att Gröna kortet upplevs utgöra stöd för att på individnivå samverka med regionen. Aktörerna kallar till ett nätverksmöte genom kallelse/remiss. Det är även möjligt för socialtjänsten eller skolan att initiera kontakt via Region Norrbottens BUP-linje². De intervjuade uppger att det kan finnas svårigheter med att hitta tider för nätverksmöten som passar samtliga aktörer, särskilt BUP som uppges ha hög arbetsbelastning. Enligt de intervjuade beaktas detta vid planering av uppföljningsmöten, d v s vilka professioner som bör medverka vid samverkan framöver.

Om en avvikelse inträffar i samband med samverkan enligt Norrbus, exempelvis att en aktör inte medverkar, ska ärendet hanteras enligt den avvikelserutin som finns kopplad till Norrbus och en avvikelserapport ska upprättas.

Vidare beskrivs det i intervju att det i kommunens övergripande barn- och elevhälsoplan finns beskrivet hur skolan ska samverka med andra insatser. Detaljerad planering sker sedan på varje skolenhet via elevhälsoteam som grundar sig på individuella behov. Arbetet följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Bedömning

*Kontrollmålet bedöms som **uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att det inom ramen för Norrbusöverenskommelsen finns dokumenterade riktlinjer och rutiner för hur samverkan på individnivå ska initieras och genomföras, samt att dessa är kända och till övervägande del uppges fungera väl. Vi konstaterar dock att det i större utsträckning behöver säkerställas att Norrbusöverenskommelsens innehåll är känt inom kommunens verksamheter.

Målgrupp för samverkan

Kontrollmål 4: Det finns en samstämmighet mellan huvudmännen för vilka barn och ungdomar samverkan skall ske.

lakttagelser

I Norrbusöverenskommelsen beskrivs målgruppen för samverkan mellan Region Norrbotten och kommunerna vara "*barn och unga, upp till 20 års ålder, som är i behov av stöd och hjälp från fler än en aktör*". Från Region Norrbottens barn- och ungdomspsykiatri (BUP) uppdrag framgår att BUP ska erbjuda insatser till målgruppen barn och unga upp till 18 år.

Vid intervjuer ges en tydlig bild av vilken målgrupp som avses för samverkan mellan regionen och kommunen, vilken överensstämmer med den målbild som beskrivs inom ramen för Norrbus. Vi noterar att det finns en viss skillnad mellan målgruppen för Norrbus och BUPs uppdrag, vilken avser unga mellan 19-20 år.

² Region Norrbotten har en gemensam ingång, BUP-linjen, som är en länsövergripande telefonbaserad triagefunktion. Triage betyder sortera/prioritera.

Enligt uppgift från intervju har detta uppmärksammats inom kommunens elevhälsa, samt frågan har lyfts gällande hur man ska arbeta kring unga som räknas som vuxna.

Bedömning

*Kontrollmålet bedöms som **uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att den målgrupp samverkan avser tydligt framgår i de riktlinjer som finns antagna i Norrbusöverenskommelsen. Målgruppen bedöms även vara känd bland de intervjuade. Avseende den skillnad vi identifierat gällande överenskommelsens riktlinjer för målgruppen och BUPs uppdrag saknas tillräckligt underlag för att kunna göra en bedömning om hur detta skulle kunna påverka samstämmigheten för vilka barn och unga samverkan ska ske. Vi gör ändå bedömningen att detta inte påverkar samverkan mellan huvudmännen, men att området bör uppmärksammas för att inte riskera att någon ungdom "faller mellan stolarna" i övergången mellan barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri.

Uppföljning och utvärdering av samverkan

I avsnittet redogörs iakttagelser och bedömningar avseende följande kontrollmål:

Kontrollmål 5: Det finns en uppföljning av hur verksamheten bedrivs utifrån målsättningar och budget. Det finns en tillräcklig intern kontroll av denna verksamhet.

Kontrollmål 6: Det finns en uppföljning avseende effekter och resultat av genomförda individinsatser.

Kontrollmål 7: Samverkan utvärderas och det redovisas vilka former för verksamhetsutveckling som finns gemensamt för huvudmännen.

Iakttagelser

Vår granskning kan inte styrka att socialtjänsten eller skolan följt upp samverkan mellan huvudmännen. På samma sätt kan vi inte se att verksamheterna tagit del av hur samverkan mellan aktörerna sker i förhållande till antagna mål/aktiviteter. Den kommunövergripande internkontrollplanen omfattar inte uppföljning av samverkan.

Vi kan inte heller styrka att det sker uppföljning avseende effekter och resultat på individnivå. Enligt uppgift från intervjuer med representanter från både socialtjänst och skola uppges dock uppföljning av individärenden ske inom ramen för upprättad SIP i efterföljande uppföljningsmöten. Dessa uppges i varierad utsträckning fungera väl.

På initiativ av länsstyrgruppen har en utvärdering av Norrbusöverenskommelsen skett under 2019. En av slutsatserna i utvärderingen var att det saknades en tillförlitlig uppföljningsmodell inom Norrbus, vilket i sin tur gör det svårt att fånga upp resultaten utifrån de unga och deras anhörigas perspektiv. Dock lyfts Östra Norrbotten, den länsdel Kalix kommun tillhör, för att ha en god samverkanskultur mellan aktörerna. Detta är något som även bekräftas i intervjuer.

Utvecklingsfrågor för samverkan mellan verksamheterna, samt inkomna avvikelser uppges behandlas i kommunens samverkansgrupp mellan socialtjänst och skola. Bland annat nämns att gemensamma lokala rutiner för akuten har tagits fram inom samverkansgruppen. Sammantaget ges dock en bild om att uppföljning av samverkan mellan huvudmännen är ett utvecklingsområde.

Bedömning

*Kontrollmål 5 bedöms som **ej uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att det inte sker någon uppföljning av antagna mål/aktiviteter för samverkan. Vidare kan vi inte heller se att den interna kontrollen omfattar samverkan. Detta innebär att det är svårt att bedöma om uppföljning av mål för samverkan, samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

*Kontrollmål 6 bedöms som **delvis uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att det till viss del bedöms ske uppföljning av effekter och resultat av insatser på individnivå.

*Kontrollmål 7 bedöms som **delvis uppfyllt**.*

Bedömningen baseras på att det inte sker någon utvärdering och redovisning till huvudmännen med fokus på utveckling av formerna för samverkan och verksamhetsutveckling. Dock uppges det ske dialog mellan parterna i den lokala samverkansgruppen.

Vår konstaterar även att det under 2019 genomförts en extern utvärdering av samverkan mellan Region Norrbottens och Norrbottens kommuner avseende barn och unga. Resultatet av utvärderingen visade att Norrbussamverkan i praktiken fungerar olika i Norrbottens kommuner och att det beror på den enskilde aktören om samverkan ska fungera. Samverkan som sker inom kommunerna i länsdel Östra Norrbotten lyfts i rapporten som ett gott exempel.

Sammanfattningsvis ges en positiv bild av samverkan, men att det finns en del förbättringsbehov särskilt gällande implementering av gällande överenskommelser, regler och riktlinjer samt uppföljning av dessa.

Revisionell bedömning

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att samverkan mellan Region Norrbottens barn- och ungdomspsykiatri samt Kalix kommuns socialtjänst och skola *i allt väsentligt* bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området bedöms *inte helt* vara tillräcklig.

Bedömningen baserad på de för granskningen antagna revisionsfrågorna.

Rekommendationer

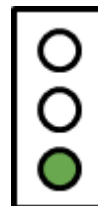
Utifrån granskningens iakttagelser lämnas följande rekommendationer till socialnämnden och utbildningsnämnden:

- Att utarbeta lokala mål för samverkan kring barn och unga, samt tydliggöra hur dessa ska genomföras. Överenskommelser för samverkan, samt övergripande målsättningar bör beaktas i detta arbete.
- att det inom såväl socialtjänsten som skolan säkerställs att personalen har kännedom om innehållet i den aktuella överenskommelsen för samverkan kring barn och unga som finns antagen (Norrbus).
- att nämnderna säkerställer att uppföljning och utvärdering av samverkan kring barn och unga sker i tillräcklig omfattning, med fokus på att verifiera att önskade effekter och resultat uppnås.
- att nämnderna, vid identifierade brister, vidtar åtgärder i syfte att ge förutsättningar för en god samverkan kring barn och unga.

Bedömningar utifrån kontrollmål

Kontrollmål

Det finns en tydlig övergripande samverkan mellan Region Norrbottens barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och kommunens socialtjänst/IFO samt skolan. Denna samverkan är organiserad och har en tydlig skriftlig struktur. Denna samverkan har också regelbundna forum där samverkan finns med för diskussion.

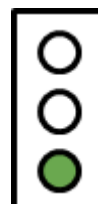
Kontrollmålet bedöms som **Uppfyllt**.

Det finns tydliga målsättningar upparbetade gemensamt för huvudmännen samt för respektive huvudman avseende samverkan. Dessa målsättningar är beslutade av aktuell politisk nämnd inom region och berörd kommun.

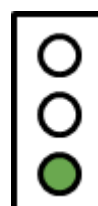
Kontrollmålen bedöms som **Delvis uppfyllt**.

Det finns en tydlig samverkan på individnivå. Denna samverkan har tydliga skriftliga strukturer och är känd hos dem som arbetar inom BUP-IFO och skolan.

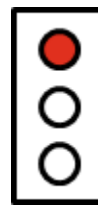
Kontrollmålet bedöms som **Uppfyllt**.

Det finns en samstämmighet mellan huvudmännen för vilka, barn och ungdomar, samverkan skall ske.

Kontrollmålet bedöms som **Uppfyllt**.

Det finns en uppföljning av hur verksamheten bedrivs utifrån målsättningar och budget. Det finns en tillräcklig intern kontroll av denna verksamhet.

Kontrollmålet bedöms som **Ej uppfyllt**.

Det finns en uppföljning avseende effekter och resultat av genomförda individinsatser.

Kontrollmålet bedöms som **Delvis uppfyllt**.

Samverkan utvärderas och det redovisas vilka former för verksamhetsutveckling som finns gemensamt för huvudmännen.

Kontrollmålet bedöms som **Delvis uppfyllt**.

Mars 2020

Hans Forsström

Uppdragsledare

Anders Törnqvist

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Övertorneå kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2019-10-31. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.